

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie M. B.

skazanego z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu narkomanii i inne

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 marca 2026 r.,

na skutek skargi M. B. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez
nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez
prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie w sprawie o sygn. Ap V Ds. [...] oraz
w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie o sygn.
VIII K 235/15 i Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. II AKa 330/24,

**na podstawie art. 4 ust. 1b i ust. 5 oraz art. 8 ust. 2 ustawy
z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony
do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym
prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora
i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w związku
z art. 35 § 1 k.p.k. zgodnie z właściwością sprawę przekazuje
Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.**

UZASADNIENIE

Skargą z 28 sierpnia 2024 r. M. B., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o „stwierdzenie, że w postępowaniu przygotowawczym oraz sądowym aktualnie prowadzonym przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie o sygn. akt II AKa 330/24 nastąpiła przewlekłość postępowania naruszająca prawo M. B. do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki”.

W uzasadnieniu skarżący w sposób szczegółowy przedstawił przebieg postępowania przygotowawczego oraz postępowania przed Sądem I i II instancji. Wskazał, że do dnia wniesienia skargi na przewlekłość nie zapadło prawomocne rozstrzygnięcie w sprawie, pomimo że od wszczęcia postępowania przygotowawczego przeciwko skarżącemu minęło ponad 9 lat i 9 miesięcy. W ocenie skarżącego „doszło do przewlekłości postępowania na etapie postępowania przygotowawczego”, „doszło do przewlekłości postępowania również na etapie postępowania przed Sądem I instancji”, natomiast „[e]tap postępowania przed Sądem II instancji należy uznać za rażąco przewlekły” (pisownia oryginalna).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargę należało przekazać do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), sądem właściwym do rozpoznania skargi jest sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie, a stosownie do art. 4 ust. 5 tej ustawy właściwy do rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania przygotowawczego jest sąd przełożony nad sądem, który byłby właściwy rzeczowo do rozpoznania sprawy. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że „choć przepisy postępowania karnego nie znają pojęcia „sądu przełożonego”, jasne jest, że chodzi o sąd drugiej instancji, właściwy do rozpoznania środka odwoławczego od rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji

dotyczącego danego postępowania przygotowawczego” (postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2020 r., I NSP 104/20; zob. również postanowienie Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r., KSP 13/09). Natomiast w myśl art. 4 ust. 1b ustawy o skardze na przewlekłość „[j]eżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem okręgowym i sądem apelacyjnym – właściwy do jej rozpoznania w całości jest sąd apelacyjny”.

Przepisy wyznaczające właściwość rzeczową Sądu Najwyższego do rozpatrywania skarg na przewlekłość postępowania jako normy o charakterze kompetencyjnym, powinny być interpretowane ściśle i literalnie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 grudnia 2019 r., I NSP 175/19; z 24 października 2024 r., I NSP 333/24; z 18 grudnia 2024 r., I NSP 401/24; z 30 lipca 2025 r., I NSP 146/25; z 22 stycznia 2026 r., I NSP 307/25).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy Sąd Najwyższy uznał, że żądanie skargi, podniesione przez skarżącego zarzuty oraz okoliczności co do przebiegu postępowania przygotowawczego, postępowania przed Sądem I instancji oraz postępowania przed Sądem II instancji, jak również ocena czasu trwania poszczególnych etapów postępowania, wskazują, że w istocie skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed Sądem I instancji i Sądem II instancji, dlatego zgodnie z przepisem szczególnym art. 4 ust. 1b ustawy o skardze na przewlekłość właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Apelacyjny w Warszawie.

Nie zmienia tego również fakt, że skarga dotyczy przewlekłości postępowania przygotowawczego przed Prokuraturą Apelacyjną w Warszawie w sprawie o sygn. Ap V Ds. [...], ponieważ sądem właściwym do jej rozpoznania jest sąd wyższego rzędu nad sądem powołanym do rozpoznania przedmiotowej sprawy w pierwszej instancji, a więc Sąd Apelacyjny w Warszawie (art. 4 ust. 5 ustawy o skardze na przewlekłość).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[kf]

[a.ł]

